

Netbeheer Nederland

Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Autoriteit Consument & Markt
T.a.v. mevrouw M.R. Leijten
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Kenmerk

BR-2021-1862

Datum

[Datum]

Behandeld door

Auke Jongbloed

E-mail

ajongbloed@netbeheernederland.nl

Doorkiesnummer

070 205 50 21

Onderwerp

Codewijzigingsvoorstel Voorkomen Ongewenst Balanceringsgedrag

Geachte mevrouw Leijten,

Hierbij ontvangt u een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders tot wijziging van de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 12b, eerste lid, onderdeel a van de Gaswet. Het betreft de Transportcode gas LNB.

Aanleiding tot het voorstel

Dit voorstel is ingegeven door de constatering van GTS dat een aantal erkende programmaverantwoordelijken (hierna: erkende PV'ers) ongewenst balanceringsgedrag vertoont. Ongewenst balanceringsgedrag is gedrag van shippers dat negatief bijdraagt aan het in balans houden van het GTS netwerk. Ongewenst balanceringsgedrag kan leiden tot een grotere systeemmonbalans dan op basis van de fysieke omstandigheden zou mogen worden verwacht. Het heeft geleid tot onnodige dynamiek in het netwerk en tot een onnodig hoog aantal balanceringsacties.

Voor GTS en de gebruikers van het landelijke gastransportnet is van belang dat het netwerk in balans is en blijft en dat erkende PV'ers daaraan bijdragen en dit niet tegenwerken.

Ongewenst balanceringsgedrag verhoudt zich ook niet met de vereisten uit de Europese Netwerkkode Balancing (hierna: NC BAL). NC BAL beoogt namelijk dat erkende PV'ers hun portfolio zodanig balanceren dat de noodzaak van het uitvoeren van balanceeracties door GTS tot een minimum wordt beperkt.

Het voorstel beoogt ongewenst balanceringsgedrag nader te specificeren en consequenties aan dergelijk gedrag te verbinden, zodat het ongewenste balanceringsgedrag niet meer zal voorkomen.

Hoofddijn van het voorstel

Ongewenst balanceringsgedrag wordt gedefinieerd als gedrag dat niet overeenkomt met wat van een prudente erkende PV'er verwacht kan worden. Zoals volgt uit de NC BAL wordt van erkende PV'ers

verwacht dat zij hun portfolio zoveel mogelijk in balans houden, om zo de noodzaak van het uitvoeren van balanceringsacties door GTS tot een minimum te beperken¹. GTS heeft echter geconstateerd dat een kleine groep erkende PV'ers in situaties waarin het systeem uit balans is of raakt, deze systeem onbalans nog verder vergroot door met hun eigen portfolio een grotere onbalans op te bouwen. Daarmee voldoen ze niet aan de vereisten van artikel 4 van NC BAL, want ze voorkomen daarmee geen balanceringsactie, maar veroorzaken die juist. In het voorstel wordt vastgelegd in welke situaties welk gedrag niet meer acceptabel is en er sprake is van ongewenst balanceringsgedrag dat strijdig is met de beginselen van NC BAL.

Daarnaast wordt vastgelegd dat GTS zal optreden in geval van ongewenst balanceringsgedrag door middel van een financiële heffing en dat indien er sprake is van substantieel ongewenst balanceringsgedrag de erkenning van erkende PV'er kan worden ingetrokken.

Inhoud van het voorstel

De codeteksten met de voorgestelde wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 1 bij deze brief. Toe te voegen tekst is **groen** gekleurd. Te verwijderen tekst is **rood** gekleurd en doorgehaald.

Toelichting op het voorstel

Totstandkoming van het voorstel

Er zijn meerdere relevante ontwikkelingen die geleid hebben tot dit voorstel.

1. Sinds 2017 speelt het vraagstuk of de zgn. Linepack Flexibility Service-factor (hierna: LFS-factor) aangepast moet worden. In maart 2017 heeft ACM aan GTS gevraagd om een codewijzigingsvoorstel in te dienen om deze factor aan te passen (van 0,4% naar 0,8%). De gezamenlijke netbeheerders hebben in juni 2017 een codewijzigingsvoorstel aan het GEN voorgelegd. Dit werd echter door meerdere representatieve organisaties verworpen. In maart 2018 is een nieuw voorstel aan het GEN voorgelegd, waarin de LFS-factor de uitkomst zou zijn van een formule. De in dit voorstel voorgestelde formule leidde tot een ongewenste uitkomst (5,5%) als gevolg van outliers in de gebruikte informatie. In november 2018 is dit voorstel weer ingetrokken, zodat eerst kon worden uitgezocht of en hoe de formule bestand kon worden gemaakt tegen allerlei mogelijke outliers.
2. GTS heeft in 2019 en 2020 het balanceringssysteem geëvalueerd. Uit deze evaluatie kwam naar voren dat ervaringen met het bestaande balanceringssysteem positief zijn en dat het balanceringssysteem eenvoudig, robuust, effectief en toekomstbestendig is. Er wordt geconstateerd dat het huidige balanceringssysteem in lijn is met de NC BAL. Dat werd tevens bevestigd in het recente ACER Market Monitoring rapport². Ook in markt sessies op 1 juli en 21 september 2021 werd door vele erkende PV'ers aangegeven dat de ervaringen met het bestaande balanceringssysteem positief zijn en dat het balanceringssysteem eenvoudig, robuust, effectief en toekomstbestendig is en dat Informatie (verstrekking) door GTS uitstekend is. Er is daarom geen behoefte aan een fundamentele wijziging van het huidige balanceringssysteem.

¹ Art. 4 lid 1 NC BAL

² ACER Balancing Monitoring Report 2019/20, p. 27-28.

3. GTS en ICE Endex hebben geconstateerd dat een aantal erkende PV'ers een eerlijke en ordentelijke prijsvorming rondom balanceringsacties van GTS in gevaar bracht doordat er enkele seconden voordat GTS balanceringsacties uitvoerde veel aan- en verkooptransacties werden uitgevoerd. GTS heeft dit issue, in samenwerking met ICE ENDEX, in het voorjaar van 2020 met de markt besproken, waarbij het voorstel om het tijdstip van een balanceringsactie te variëren ook door de markt als een goede way forward werd gezien. Per 3 september 2020 vindt het moment van de afroep van een balanceringsactie door GTS plaats op een willekeurig moment tussen 21 en 22 minuten na het hele uur ('randomization'). Dit is succesvol gebleken met oog op de prijsvorming. Dit volgt uit een evaluatie door ICE ENDEX die ook gepresenteerd is in de marktssessie van GTS op 1 juli 2021. Er was een verwachting dat het ongewenste balanceringsgedrag daarmee ook zou zijn opgelost, maar dat is helaas niet het geval.
4. Naar aanleiding van de evaluatie van het balanceringsstelsel heeft GTS constructief overleg gevoerd met ACM. Uit dit overleg is onder meer naar voren gekomen dat een verhoging van de LFS-factor geen einde zal maken aan het ongewenste balanceringsgedrag. Het balanceringsgedrag van de betreffende erkende PV'ers is namelijk zodanig, dat hun positie aan het eind van de gasdag vaak dicht bij de 0 ligt. Het verhogen van de LFS-factor zou daarom geen effectief middel zijn om het ongewenste balanceringsgedrag te beperken.

GTS is in samenspraak met ACM en op basis van voortschrijdend inzicht bij beide partijen, tot de conclusie gekomen dat de nadruk moet liggen op het voorkomen van het ongewenste balanceringsgedrag omdat daarmee de grondslagen van het marktmechanisme worden verbeterd. Het sec verhogen van de LFS-factor naar 0,8%, zoals dat oorspronkelijk de opdracht was, is daarmee van de baan.

Dit voorstel richt zich daarom op het definiëren van het ongewenste balanceringsgedrag en op het vastleggen van consequenties indien er toch sprake mocht zijn van ongewenst balanceringsgedrag.

Hoe zat het ook al weer met markt gebaseerd balanceren?

Het in Nederland in 2011 gestarte markt gebaseerd balanceren, is na de invoering van NC BAL in 2014 engszins aangepast om in lijn te zijn met die Verordening (o.a. biedladder vervangen door kopen/verkoop van gas bij balanceringsacties via de beurs van ICE ENDEX).

Sinds de invoering van het marktgebaseerd balanceren zijn erkende PV'ers tevens balanceringsverantwoordelijke. Zij zijn dus primair verantwoordelijk voor het balanceren van hun eigen portfolio(s).

Artikel 4.1 uit NC BAL beschrijft die verantwoordelijkheid als volgt: *De netgebruikers dragen de verantwoordelijkheid om hun balanceringsportfolio's in balans te brengen om zo de noodzaak tot het nemen van balanceringsacties door transmissiesysteembeheerders, zoals vastgelegd in deze verordening, tot een minimum te beperken.*

De erkende PV'ers krijgen van GTS elke 5 minuten inzicht in hun eigen onbalanspositie (POS) en in de balanspositie van het gehele systeem (SBS) en worden op die manier in staat gesteld om hun portfolio bij te sturen indien dat nodig is. Gastransport vindt 24/7 plaats, bewaking van een portfolio onbalans zal dan ook 24/7 moeten plaatsvinden. Een erkende PV'er dient "in alle opzichten uiting geven te beschikken over de deskundigheid en zorgvuldigheid en over de technische, administratieve en organisatorische faciliteiten, die vereist zijn om deelnemer aan het gastransport in het landelijk gastransportnet te kunnen zijn en zich in overeenstemming daarmee te gedragen". Dit is een van de

erkenningsvoorwaarden zoals die zijn vastgelegd in artikel 3.2.0 van de Transportcode gas LNB. Hieronder verstaat GTS ook een 24/7 monitoring en bijsturing van de portfolio's door erkende PV'ers. Indien het SBS buiten de donkergroene zone raakt, zal GTS een balanceringsactie uitvoeren. Daarbij wordt in een short-situatie gas gekocht op de ICE ENDEX beurs met een zodanig volume dat de SBS terugkeert naar de rand van de donkergroene zone. Bij een long-situatie verkoopt GTS gas op vergelijkbare manier. Deze balanceringsacties vinden geautomatiseerd plaats en de kosten/opbrengsten daarvan worden 1 op 1 doorbelast aan de onbalans veroorzakende erkende PV'ers. Er worden geen aanvullende financiële heffingen geheven. GTS voert in feite een transactie uit die de erkende PV'ers net daarvoor ook zelf op de beurs hadden kunnen c.q. moeten uitvoeren.

Geconstateerd gedrag

GTS heeft al enige tijd twijfels of het balanceringsgedrag van sommige erkende PV'ers wel in lijn is met de regels uit NC BAL en/of de bedoelingen van de NC BAL. Te vaak, naar het oordeel van GTS, hebben portfolio's van enkele erkende PV'ers een te hoge onbalans. In ieder geval lijkt het in dergelijke gevallen zo dat er geen fysieke noodzaak/oorzaak bestaat/is die ervoor zorgt dat zo'n hoge onbalans onvermijdelijk is. Het lijkt erop dat dergelijk gedrag voortkomt uit commerciële overwegingen.

Nu is daar a priori niets op tegen, sterker, dat er een levendige en liquide handel mogelijk is in het TTF marktgebied is in ieders voordeel. Voorop staat dat dat zo moet blijven, doch wel in combinatie met gewenst balanceringsgedrag door erkende PV'ers (i.e. volgens NC BAL, gericht op het minimaliseren van de benodigde balanceringsacties door GTS). Het geconstateerde (en ongewenste) balanceringsgedrag kan immers ook nadelige financiële consequenties hebben voor erkende PV'ers die dat gedrag niet vertonen (zij krijgen immers ook een factuur, indien ze mede veroorzaker bij een balanceringsactie zijn).

Verder heeft GTS geconstateerd dat het er alle schijn van heeft dat sommige erkende PV'ers bewust een hoge onbalans nastreven om daarmee een balanceringsactie af te dwingen. Dat is in het belang van die partijen omdat zij tevens op de beurs als aanbieder actief zijn. Zij verkopen/kopen dan op de beurs een groter volume tegen een aantrekkelijke prijs, terwijl ze als veroorzaker van de balanceringsactie een lagere prijs (immers een volume gewogen beursprijs) voor een beperkter volume van GTS doorbelast krijgen (als gevolg van de uitgevoerde balanceringsacties). Bovendien leveren partijen het verkochte Next-hour product vanuit hun POS, en daarbij een EOD product leveren omdat ze hun POS stapsgewijs en verspreid over vele uren bijsturen in plaats van dit in één keer in het volgende uur te doen.

Uit de markt sessies is gebleken dat ook de markt dit ongewenste balanceringsgedrag wil uitbannen. Op dit moment zijn er geen nadere regels gesteld over wanneer een erkende PV'er zijn portfolio zodanig balanceert dat gesteld kan worden dat deze erkende PV'er met dat gedrag het aantal door GTS te ondernemen balanceringsacties niet meer tot een minimum beperkt en daarmee dus een overtreding van artikel 4.1 van NC BAL begaat. Dit voorstel geeft daar invulling aan.

Nadere analyse

GTS heeft data over de periode januari 2019 t/m medio 2021 verzameld en is gestart met het in kaart brengen van erkende PV'ers met een portfolio onbalans (op enig moment) groter dan 15% van de maximale waarde van de donkergroene zone over die periode, zowel short als long.

Op die manier heeft GTS een eerste indruk gekregen welke partijen regelmatig een hoge onbalans hadden in die periode.

Het blijkt dat erkende PV'ers met een grote fysieke component (grote fysieke entry of grote fysieke exit of beide) regelmatig een hogere onbalans hebben dan de bovengenoemde 15%. Dat hoeft op zich niet vreemd te zijn gezien natuurlijke fysieke variaties, zeker in het net van de RNB waar het weer een grote invloed heeft op de gasvraag. Zeker met onverwachte grote fysieke afwijkingen en/of opgetreden storingen kan een onbalans snel oplopen.

Daarentegen is ondertussen op alle IP's, op de meeste storage punten en GATE een Operational Balancing Agreement (OBA) actief. Op dergelijke punten is het onbalans risico beperkt, want allocatie is gelijk aan de geconfirmeerde nominatie.

Productiepunten van kleine velden kennen geen OBA's, doch daar wordt over het algemeen zo maximaal mogelijk geproduceerd, waarbij het maximum bekend is en de variaties binnen de dag over het algemeen beperkt zijn.

De huishoudelijke markt (OV) kent een temperatuurafhankelijke vraag. De totale vraag is redelijk goed te voorspellen, de onderverdeling naar de verschillende portfolio's kan natuurlijk afwijkingen ten opzichte van de verwachte afzet bevatten.

Kortom fysiek georiënteerde portfolio's kennen logische fysieke variaties, waarbij naar het oordeel van GTS, een hele grote onbalans ook niet nodig is omdat de meeste fysieke stromen best goed zijn in te schatten en vanwege de OBA's een deel van het onbalansrisico sowieso beperkt is.

Met het geautomatiseerd uitvoeren van balanceringsacties door GTS zonder heffingen zijn er eigenlijk voor een erkende PV'er geen aanvullende kosten betrokken bij gasverkoop en -inkoop via een balanceringsactie. Hoewel dit uitdrukkelijk niet de bedoeling is kan een erkende PV'er dit als een gratis 24/7 dienstverlening van GTS zien en kan de erkende PV'er daardoor misschien onterecht minder aandacht besteden aan het 24/7 monitoren van zijn portfolio en het tijdig bijsturen daarvan bij het optreden van grote onbalansen. Erkende PV'ers blijven te allen tijde niet alleen zelf verantwoordelijk voor de balans in hun portfolio maar dienen dat tevens zo te doen dat de noodzaak tot het ondernemen van balanceringsacties door GTS tot een minimum wordt beperkt (artikel 4.1 NC BAL). Een goede 24/7 monitoring door de erkende PV'er is een simpele en doeltreffende manier om een grote onbalans te voorkomen of te verminderen.

Een andere categorie die regelmatig een grote onbalans laat zien, bestaat uit erkende PV'ers met een kleine fysieke portfolio. Het is opvallend dat er in deze groep een grote onbalans kan optreden, terwijl het risico op een grote fysieke onbalans bij deze groep klein is. Dat betekent dat commercieel handelsgedrag, dat zich bij GTS uit in TTF allocaties, een grote impact heeft op de portfolio onbalans. Daar waar dus via TTF gestuurd wordt op een hoge onbalans, zou eigenlijk (en met hetzelfde gemak) via datzelfde TTF gestuurd moeten worden op een kleinere onbalans. Dat eerste gedrag (bewust via TTF sturen op een hoge onbalans) achten wij onwenselijk, het andere gedrag (via TTF sturen op een kleinere onbalans) juist in lijn met NC BAL. Bovendien komt het voor dat er een grote onbalans ontstaat bij een kleine fysieke portfolio door meerdere uren achter elkaar een onbalans op te bouwen. Een betere 24/7 monitoring gevolgd door een sturing de goede kant op is dan de vereiste oplossing.

Inhoud van het voorstel

Als er sprake is van onderstaande (cumulatieve) feitelijke omstandigheden en gedragingen van de erkend PV'er wordt het gedrag van een erkende PV'er op dat uur als ongewenst balanceringsgedrag aangemerkt. De erkende PV'er heeft dan niet voldoende gedaan om de betreffende balanceringsactie te voorkomen. Hij handelt op dat moment in strijd met artikel 4, lid 1 van de Netwerkkode Balancing (NC BAL) :

1. Het Systeem Balans Signaal is in het betreffende uur buiten de donkergroene zone.
Toelichting: Het balanceringsstelsel is gebaseerd op near real time informatie over de cumulatieve balanceerpositie van iedere erkende PV'er (portfolio onbalans signaal of POS) en van het stelsel (systeembalanssignaal of SBS) als geheel. Het SBS is gelijk aan de som van alle POS'en en geeft de balanspositie van het netwerk weer. De donkergroene zone betreft de zone waarin het SBS zich kan bewegen zonder dat er balanceringsacties uitgevoerd hoeven te worden. Het stelsel is dan voldoende in balans, variaties binnen de donkergroene zone worden binnen de buffermogelijkheden van het GTS netwerk opgevangen. Als de einde uurvoorspelling van de SBS buiten de toelaatbare grenzen komt, zal GTS een balanceringsactie uitvoeren. Het doel van een balanceringsactie is het terugbrengen van het SBS naar de rand van de donkergroene zone.
2. De erkende PV'er is in het betreffende uur mede veroorzaker van de systeemontbalans
Toelichting: de portfolio onbalans van de erkende PV'er is in dezelfde richting als het SBS; de erkende PV'er heeft bijgedragen aan het feit dat het SBS buiten de donkergroene zone is geraakt
3. Er is in het betreffende uur sprake van een te grote portfolio onbalans: de absolute waarde van de POS is groter dan 15% van de grenswaarde van de donkergroene zone.
Toelichting: De grootte van de portfolio onbalans positie draagt significant bij aan de systeemontbalans. Erkende PV'er is één van de voornaamste veroorzakers van de onbalans. GTS wil voorkomen dat erkende PV'ers als individuele partij (of als groepje partijen) te veel invloed/impact hebben op het SBS en wil daarom de omvang van een individuele onbalans beperken.
4. Minstens één van de volgende omstandigheden:
 - a. Er is sprake van een portfolio waarbij vooral via TTF wordt gebalanceerd. Dat is het geval indien minstens één van de volgende omstandigheden zich voordoet:
 - i. De absolute waarde van de TTF near-real-time allocaties in de portfolio is groter dan de som van alle near-real-time entry en exit allocaties in de portfolio (in absolute zin) op netwerkpunten waar het gas fysiek stroomt
 - ii. Het portfolio heeft geen near-real-time allocatie op netwerkpunten waar het gas fysiek het netwerk wordt ingevoerd.
 - iii. Het portfolio heeft geen near-real-time allocatie op netwerkpunten waar het gas fysiek aan het netwerk wordt onttrokken.
Toelichting:
Het gaat hier om TTF georiënteerde portfolio's met een beperkte fysieke omvang. Dit betekent dat het vergroten van de onbalans in de portefeuille een commerciële activiteit is die bewust wordt uitgevoerd. De onbalans wordt niet veroorzaakt door een fysiek incident of fysieke "verrassingen" want het fysieke deel is slechts gering. Partij had een TTF transactie moeten doen, die de onbalans zou verkleinen.
 - b. Er is sprake van een portfolio waarbij de portfolio-onbalans groter is dan de portfolio-omvang op dat betreffende uur. Dat is het geval indien de absolute waarde van het portfolio onbalans signaal groter is dan de som van de TTF near-real-time allocaties en alle near-real-time entry en exit allocaties in de portfolio (in absolute zin) op netwerkpunten waar het gas fysiek stroomt op dat betreffende uur.

Toelichting:
De onbalans is veel te groot en is opgebouwd met een kleine portfolio. De opgetelde allocaties

zijn kleiner dan de onbalans. Hoe kan de onbalans met een klein portfolio zo groot worden? De onbalans is waarschijnlijk in enkele uren achterelkaar groter geworden. De erkende PV'er had beter moeten monitoren en eerder moeten bijsturen.

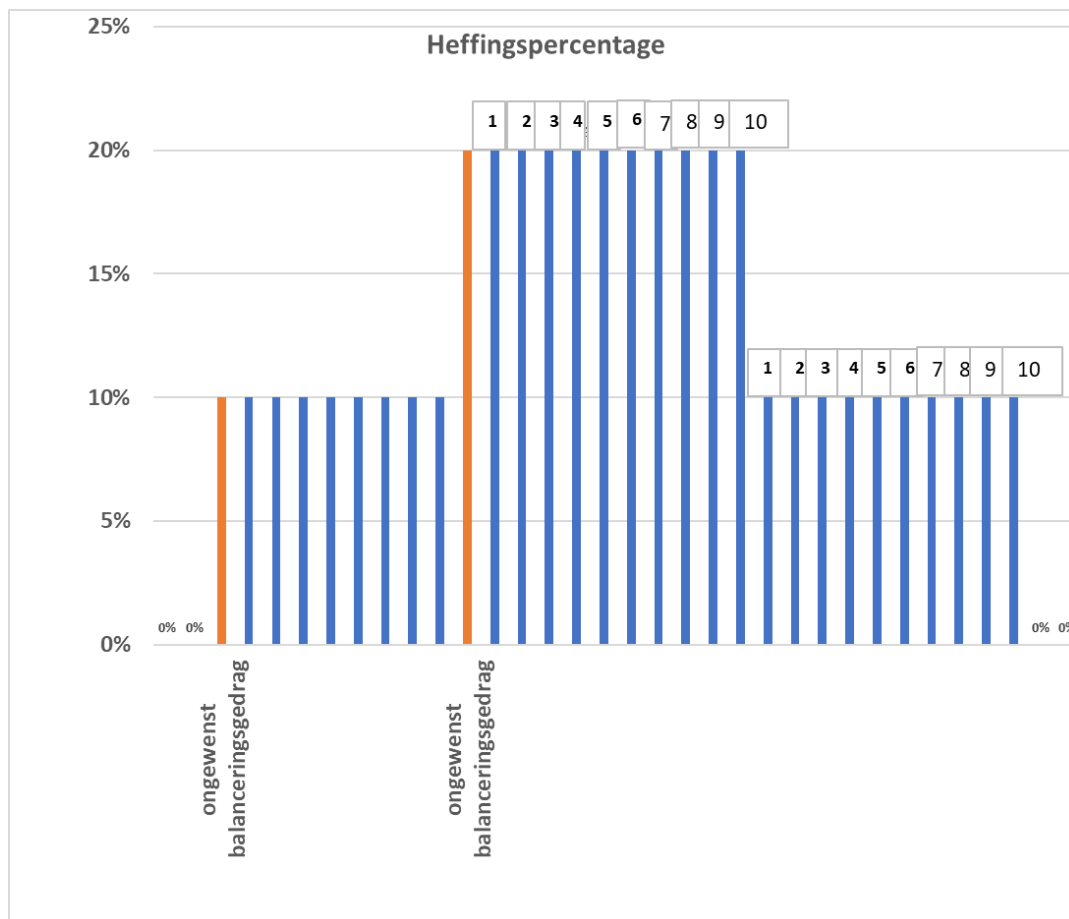
In de bijlage "Uitvoeringsaspecten" (bijlage 2) wordt toegelicht welke type netwerkpunten bijdragen aan respectievelijk de fysieke entry, fysieke exit en TTF. Het betreft near real time allocaties.

In geval van ongewenst balanceringsgedrag wordt voorgesteld om als volgt in te grijpen:

1. Indien het ongewenste balanceringsgedrag zich voordoet, wordt een heffing door GTS bij de betreffende erkende PV-er in rekening gebracht. Deze heffing bedraagt de eerste keer 10% van het bedrag dat de erkende PV-er bij de balanceringsactie moet betalen dan wel ontvangt.
2. Voor elke volgende herhaling van het ongewenste balanceringsgedrag zal het heffingspercentage met 10% worden vermeerderd (dus van 10% naar 20%, van 20% naar 30%, etc. er is geen maximum)
3. De heffing wordt ook in rekening gebracht bij elke volgende balanceringsactie waar de erkende PV'er als veroorzaker bij betrokken is
4. Het heffingspercentage wordt verminderd met 10% in het geval de erkende PV'er in tien opeenvolgende balanceringsacties geen ongewenst balanceringsgedrag heeft vertoond (i.e. erkende PV'er is helper tijdens een balanceringsactie of erkende PV'er is mede veroorzaker van een balanceringsactie maar vertoont geen ongewenst balanceringsgedrag). Een eventuele volgende vermindering volgt pas nadat in 10 nieuwe balanceringsacties geen ongewenst gedrag vertoond is.
5. De opbrengsten uit de heffing worden in de transporttarieven verrekend middels de neutraliteitsheffing (art. 4.1.8 Transportcode Gas LNB).

Voorbeeld verloop van het heffingspercentage

Elke blauwe staaf stelt een balanceringsactie voor, waarbij de momenten waarop de erkende PV'er ongewenst balanceringsgedrag vertoont zijn ingetekend als een oranje staaf. Bij alle "blauwe" balanceringsacties vertoont de erkende PV'er geen ongewenst balanceringsgedrag.

Substantieel ongewenst balanceringsgedrag

Naar analogie met een substantiële overschrijding van de kredietlimiet (artikel B1.10 Transportcode gas LNB) wordt in dit voorstel het begrip substantieel ongewenst balanceringsgedrag geïntroduceerd. Indien er sprake is van substantieel ongewenst balanceringsgedrag dan voldoet een erkende PV'er niet langer aan de prudentievereisten zoals die in artikel 3.2.0. van de Transportcode gas LNB worden vermeld en kan GTS overgaan tot het onverwijld intrekken van de erkenning.

Van substantieel ongewenst balanceringsgedrag is sprake indien het heffingspercentage boven een drempelwaarde qua hoogte, duur of frequentie is uitgekomen.

Hoogte: het heffingspercentage is minstens 50%

Duur: het heffingspercentage is langer dan een half jaar 10% of hoger

Frequentie: er is minstens drie keer in een periode van zes maanden een heffingspercentage van 10% ontstaan.

Door deze combinatie van maatregelen ontstaat een afdoend mechanisme dat ervoor zorgt dat substantieel ongewenst balanceringsgedrag niet meer zal voorkomen.

Onderbouwing van de hoogte van het heffingspercentage

GTS heeft relevante beursdata geanalyseerd over de periode 3 september 2020 (start van de variatie van tijdstip van de balanceringsacties) t/m september 2021. De price spreads (verschil tussen de minimale en maximale waarde van het aanbod) zijn gemiddeld kleiner geworden dan in de situatie vóór 3 september 2020.

In 40% van de gevallen was de WDM-transactieprijs gelijk aan de minimale prijs bij een short situatie (GTS koopt) of gelijk aan de maximale prijs bij een long situatie (GTS verkoopt). Het door GTS gekochte/verkochte volume is dan tegen de meest gunstige prijs gekocht/verkocht. In dergelijke gevallen zal elke heffing voor een erkende PV'er ervoor zorgen dat er geen financieel incentive meer is voor het eerder beschreven balanceringsgedrag.

In 99% van de gevallen week de WDM-transactieprijs minder dan 10% af van de optimale prijs. Indien erkende PV'ers de intentie zouden hebben om financieel te profiteren dan zal een heffing van 10% op de WDM-transactieprijs er voor zorgen dat er geen financiële incentive meer is.

Bij een heffing van 20% op de WDM-transactieprijs bleef er nog slechts in één geval een mogelijk financieel incentive over, bij 30% was alle financiële incentive verdwenen.

Hoewel deze resultaten geen garantie voor de toekomst bieden, geeft het toch een goede indicatie dat het verhogen van de heffing met steeds 10% het mogelijke financiële voordeel snel zal afnemen, zeker zolang de price spreads klein blijven.

Tezamen met het hierboven gedefinieerde begrip substantieel ongewenst balanceringsgedrag en de uiteindelijke mogelijkheid tot intrekking van een erkenning wordt verwacht dat de voorgestelde trapsgewijze verhoging van het heffingspercentage een afdoende oplossing biedt tegen ongewenst balanceringsgedrag. Onderhavig voorstel bevat dan ook deze elementen.

Mag een heffing worden toegepast volgens NC BAL?

Binnen het Nederlandse marktgebaseerde balanceren is één van de op grond van NC BAL toegestane binnen-de-dag-verplichtingen geïmplementeerd, namelijk een "binnen-de-dag-verplichting voor het gehele systeem". Dat betekent dat voldaan moet worden aan artikel 25 lid1 van NC BAL. Dat artikel luidt als volgt:

Een binnen-de-dag-verplichting voor het gehele systeem is zodanig ontworpen dat netgebruikers ertoe worden aangezet om het transmissienet binnen zijn operationele grenzen te houden, en omvat het volgende:

- a) de operationele grenzen waarbinnen het transmissienet dient te blijven;
- b) de acties die de netgebruikers kunnen ondernemen om het transmissienet binnen de operationele grenzen te houden;
- c) de daaruit voortvloeiende balanceringsacties van de transmissiesysteembeheerder wanneer de operationele grenzen van het transmissienet worden benaderd of bereikt;
- d) de toerekening van kosten en/of inkomsten aan netgebruikers en/of de gevolgen voor de binnen-de-dag-positie van deze netgebruikers die voortvloeien uit balanceringsacties die worden ondernomen door de transmissiesysteembeheerder;
- e) de bijbehorende heffingen die worden gebaseerd op de afzonderlijke binnen-de-dag-positie van de netgebruiker.

Ad a

Dat is in het Nederlandse systeem de donkergroene zone.

Ad b

GTS stelt elke 5 minuten informatie beschikbaar. Hiermee heeft de erkende PV'er voortdurend inzicht in de onbalans van zijn portfolio en inzicht in de systeem balans. Bijsturen kan via kopen en verkopen van gas via TTF (of TTFB), of bijsturen op fysieke entry en exit punten of bijsturen op storage punten.

Ad c

Indien het systeembalans signaal (SBS) buiten de donkergroene zone komt, dan voert GTS een balanceringsactie uit en koopt/verkoopt een zodanig volume gas dat het SBS terugkeert naar de grens van de donkergroene zone.

Ad d

Het gekochte/verkochte volume wordt pro rata aan hun portfolio onbalans volume toegekend aan de erkende PV'er die veroorzaker is van de balanceringsactie. Zij betalen/ontvangen daarvoor geld conform volume (pro rata aan POS) * WDM-transactieprijs. De portfolio onbalans van de erkende PV'ers, die als veroorzaker betrokken is bij de balanceringsactie, wordt aangepast met het pro-rata aan het aan het POS toegekende volume.

Ad e

Het voorstel introduceert een heffing voor erkende PV'ers die ongewenst balanceringsgedrag vertonen. De heffing wordt geheven over het bedrag dat de erkende PV'er ontvangt/betaalt bij een balanceringsactie. Dat bedrag (zie 4.1.4.2 en 4.2.4.3 van de Transportcode Gas LNB) komt tot stand op basis van de afzonderlijke binnen-de-dag-positie van de erkende PV'er,

Conclusie: Het voorstel is in lijn is met artikel 25 lid1 NC BAL.

Voorbeelden

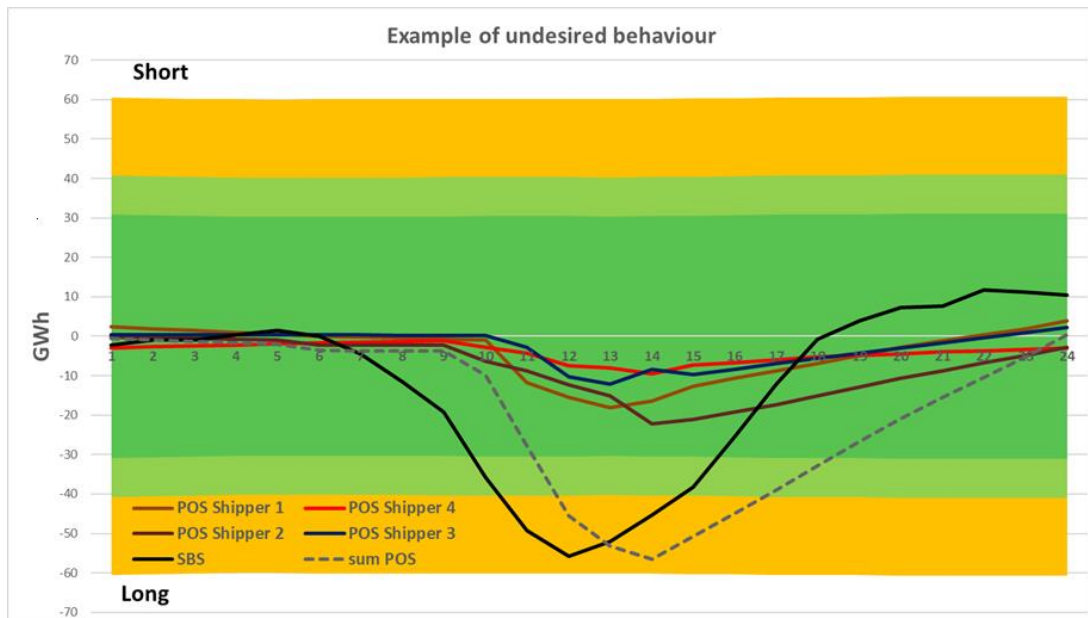
De hierna volgende voorbeelden zijn eerder door GTS in de marktssessies van 1 juli en 21 september 2021 getoond en toegelicht.³

Het eerste voorbeeld betreft een situatie waarin het systeem long raakt doordat er aan de exit kant fysieke storingen zijn. Erkende PV'ers 1 t/m 4 reageren met ongewenst balanceringsgedrag door met TTF transacties een kettingreactie in gang te zetten die er toe leidt dat andere partijen fysiek gaan leveren (of fysiek minder gas gaan onttrekken) en het systeem daardoor nog meer in onbalans brengen.

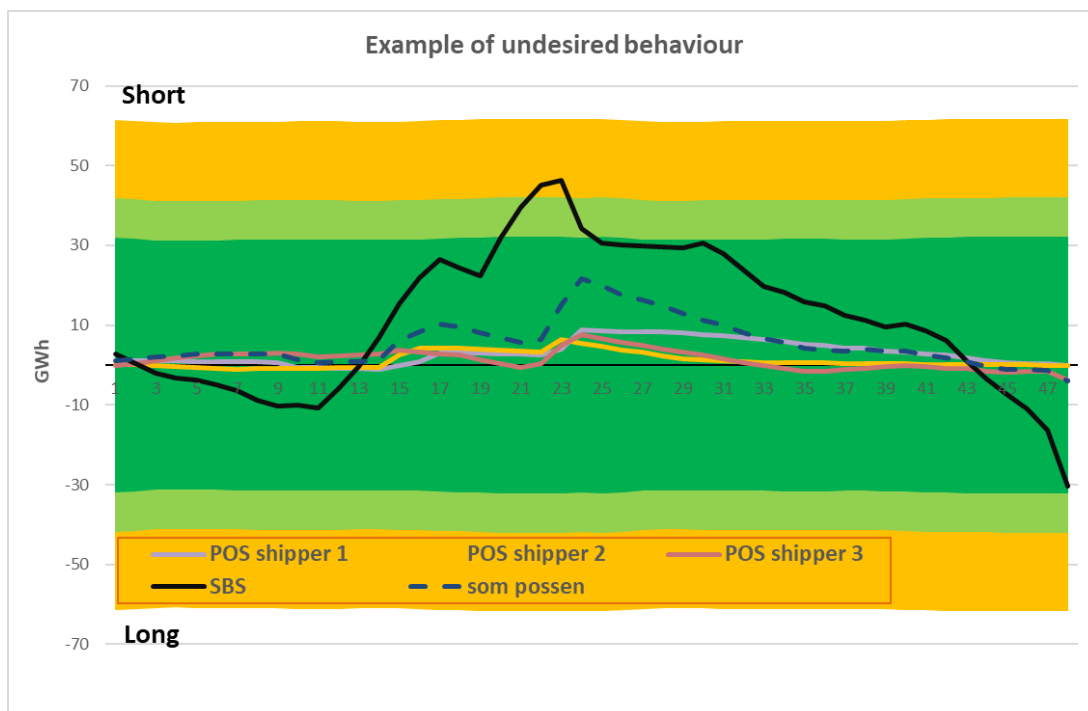
³ <https://www.gasunietransportservices.nl/nieuws/gts-marktssessie-over-het-nederlandse-balanceringssysteem>

Kenmerk
BR-2021-1862

Datum
[datum]

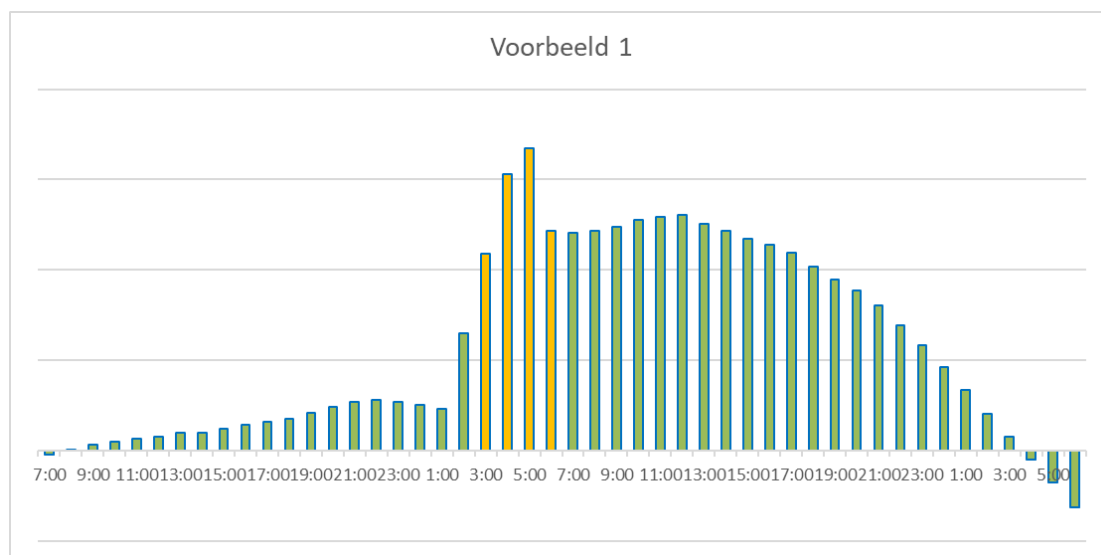

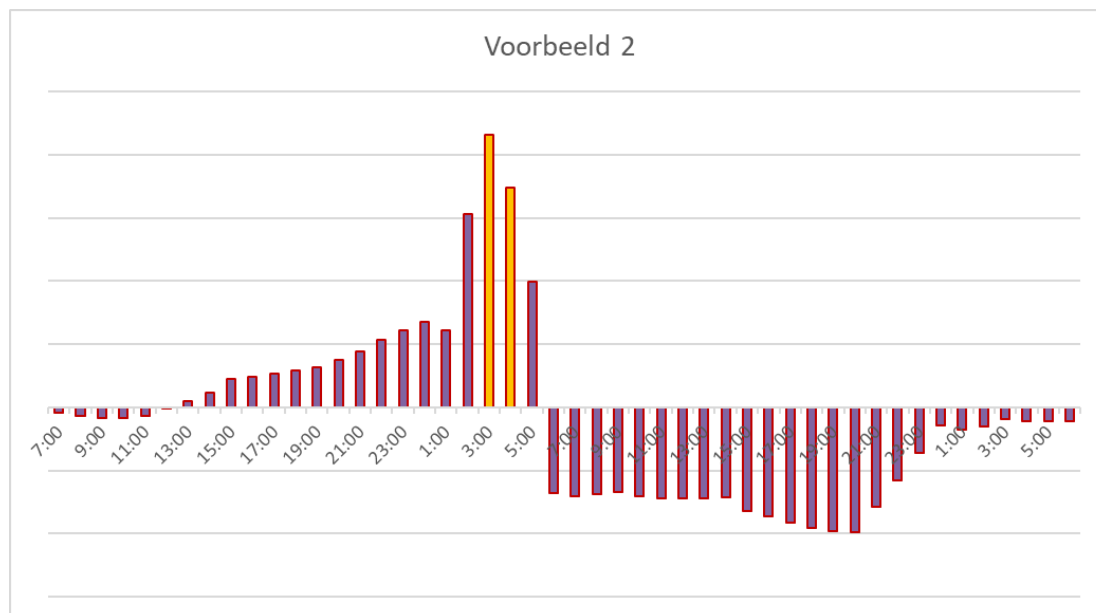
Het tweede voorbeeld betreft een situatie waarin het systeem short raakt doordat er aan de entry kant fysieke storingen zijn. Erkende PV'ers 1 t/m 3 reageren met ongewenst balanceringsgedrag door met TTF transacties een kettingreactie in gang te zetten die er toe leidt dat andere partijen fysiek aan het netwerk gaan onttrekken (of fysiek minder invoeden) waardoor het systeem nog meer in onbalans raakt.

Tijdens bovenstaand voorbeeld is het ook interessant om te laten zien hoe het gedrag van twee erkende PV'ers is geweest, die geconfronteerd werden met de fysieke storing. Zoals eerder gezegd hangt ongewenst balanceringsgedrag normaal gesproken niet samen met fysieke storingen. Partijen moeten echter wel hun onbalans voortdurend monitoren en adequaat en snel handelen, indien de onbalans plotseling wordt verstoord door een fysieke storing.

In onderstaande grafieken wordt de sprong omhoog in beide POS'en veroorzaakt door de fysieke storing, de sprong omlaag door de volgende balanceringsacties. De oranje gekleurde staven markeren uren waarop de erkende PV'er ongewenst balanceringsgedrag vertoont. Heffingpercentages kunnen dus snel oplopen. In voorbeeld 1 monitort de erkende PV'er blijkbaar zijn portfolio niet 24/7 want ook in de uren daarna blijft de onbalans hoog. Indien een erkende PV'er in aanmerking wenst te komen voor coulance vanwege een fysieke storing, dan zal een erkende PV'er in ieder geval snel moeten reageren nadat zo'n storing is opgetreden. In voorbeeld 1 is dat niet het geval, immers na de eerste grote stijging als gevolg van de fysieke verstoring was er nog geen sprake van ongewenst balanceringsgedrag. De erkende PV'er had in het uur daarna (i.e. het eerste uur waar ongewenst balanceringsgedrag wordt vertoond, eerste oranje staaf) of z.s.m. daarna een aanpassing via bv. TTF kunnen doen, maar laat dat volledig achterwege. Couulance is niet aan de orde. In voorbeeld 2 is de erkende PV'er meer "wakker" en stuurt zijn portfolio sneller naar een lagere onbalans. Ook hier had de erkende PV'er sneller kunnen handelen, door meteen na de eerste sprong een tegentransactie in te schieten. Voorbeeld 2 komt mogelijk in aanmerking voor coulance, het oordeel hangt af van de specifieke omstandigheden.

ACM heeft onderzoek gedaan naar een specifiek voorval op 16 en 17 juli 2017. ACM is tot de conclusie gekomen dat er onvoldoende bewijs was om zonder twijfel een overtreding van artikel 5 van de REMIT-verordening vast te stellen en heeft daarom besloten geen boete op te leggen aan het betrokken energiehandelsbedrijf.⁴ GTS herkent dit voorval ook, maar dan als een voorbeeld van ongewenst balanceringsgedrag. GTS heeft dit voorval ook getoetst aan de voorgestelde criteria. Uitkomst daarvan is dat het in dit voorval door de erkende PV'er getoonde gedrag voor meerdere opeenvolgende uren zou kwalificeren als ongewenst balanceringsgedrag.

Wat verandert er nog meer?

Erkende PV'ers, die volume op de beurs willen aanbieden, moeten in de huidige situatie hun beschikbare volume verdelen over twee producten (Within-day, Next-hour) terwijl er maar één product door GTS wordt afgeroepen bij een balanceringsactie.

Erkende PV'ers die al hun beschikbare volume willen aanbieden, kunnen dan niet anders doen dan inzetten op één product met de kans dat ze verkeerd hebben gekozen en dan per saldo geen gas verkopen. Vooral wanneer het SBS zich in de buurt van de grens tussen het lichtgroene en de oranje zone bevindt kan dit fenomeen zich voordoen.

Om zeker te zijn dat er gas wordt verhandeld, verdelen partijen hun beschikbare volume soms over beide producten.

Door de keuze van het product bekend te maken bij de tweede aankondiging van een balanceringsactie (xx:15), weten aanbieders zeker welk product door GTS zal worden gebruikt en kunnen ze al hun beschikbare fysieke volume aanbieden op de beurs. GTS en marktpartijen verwachten dat deze wijziging zal leiden tot meer aangeboden volume op de beurs en dus tot verbeterde marktmechanismen. Het zal geen ingrijpende wijziging in het goed werkende balanceringsstelsel tot gevolg hebben. Een codewijziging voor deze verbetering is niet nodig. De wijziging wordt in een separaat traject via een wijziging in de zgn. Detailed Process Models (DPM, beheerd door de Issue Commissie Wholesale Gas

⁴ <https://www.acm.nl/sites/default/files/documents/besluit-dat-er-geen-boete-wordt-opgelegd-voor-mogelijke-overtreding-van-het-verbod-op-marktmanipulatie.pdf>

van NEDU) met de markt besproken en vastgelegd.

Dit voorstel voorziet ook in het herstel van een incorrecte verwijzing. Het nieuw voorgestelde artikel 4.1.4.7 verwijst onder meer naar artikel 4.1.4.3. In artikel 4.1.4.3 wordt nog wordt verwezen naar artikel 4.1.5.1. Dit laatstgenoemde artikel bestaat echter niet meer. Daarom is de verwijzing naar het vervallen artikel verwijderd. In artikel 4.1.4.2. was dit reeds eerder gebeurd.

Alternatieven voor (onderdelen van) het codewijzigingsvoorstel

a) Hogere LFS factor

In de marktsessie op 1 juli 2021 heeft GTS deze optie besproken en toegelicht. Zie de eerder toegelichte voorbeelden, waarbij duidelijk zichtbaar is dat betrokken erkende PV'ers op EOD hun onbalans positie richting nul sturen. Dat betekent dat sec het verhogen van de LFS factor niet afdoende zal helpen tegen het voorkomen van ongewenst balanceringsgedrag. Voor de goede orde: de LFS charge is gelijk aan $0,4\% * \text{abs}(\text{POS}) * \text{NGP}$. Bij een lage POS waarde zal het verhogen van de LFS factor (0,4%) dus nauwelijks effect hebben op de LFS vergoeding en dus ook geen prikkel vormen om het ongewenste balanceringsgedrag te voorkomen.

b) Heffingen introduceren voor alle veroorzakers van een balanceringsactie

Bij een heffing voor alle veroorzakers van een balanceringsactie worden ook erkende PV'ers die geen ongewenst balanceringsgedrag vertonen geraakt. In het huidige voorstel brengt GTS alleen een heffing in rekening bij de partijen die ongewenst balanceringsgedrag vertonen. Dit is in overeenstemming met het uitdrukkelijk verzoek van de marktpartijen..

c) Financiële incentive volledig wegnemen door spread van beurs te gebruiken

Door het mogelijk verdienmodel achter het ongewenste balanceringsgedrag te elimineren zal het gedrag vanzelf verdwijnen. Om geld te verdienen zal een erkende PV'er anoniem op de beurs balanceringsgas aanbieden voor een prijs die veel slechter is dan de gemiddelde prijs (hoger bij een systeem dat short is, lager bij een systeem dat long is).

De remedie die Energie-Nederland graag door GTS verder onderzocht zou willen zien is als volgt:

Bij iedere balanceringsactie kan GTS vaststellen welke partijen ongewenst balanceringsgedrag hebben vertoond. Door deze partijen standaard de slechtste prijs van het op de beurs aangeboden gas in rekening te brengen, wordt hun financiële incentive nul.

Het resterende bedrag voor de balanceringsactie wordt dan betaald door de veroorzakers die geen ongewenst balanceringsgedrag vertoonden.

Deze optie neemt de financiële incentive weliswaar weg, maar heeft ook als consequentie dat er extra interactie met ICE nodig is, en dus complexer dan de thans voorgestelde oplossing. De voorgaande analyse laat zien dat de heffingspercentages er al snel voor zorgen dat de financiële incentive wegvalt. Daarnaast kan ook zonder deze aanvullende informatie van ICE, op de in dit voorstel opgenomen wijze, substantieel ongewenst balanceringsgedrag worden vastgesteld en kan dit gedrag intrekking van de erkenning tot gevolg hebben. Beide zaken zullen er voor zorgen dat het ongewenste balanceringsgedrag naar verwachting nauwelijks meer zal optreden. Dat maakt het niet nodig om gebruik te maken van de aanvullende ICE Endex informatie.

d) Meer liquiditeit door gebruik te maken van twee beurzen

Deze suggestie is afkomstig uit de markt. Meer liquiditeit zorgt er in algemene zin voor dat een enkele partij minder invloed kan uitoefenen op de (transactie)prijs. Meer liquiditeit door gebruik te maken van

twee beurzen lijkt op dit moment niet nodig. Er is momenteel voldoende (fysiek) aanbod op de ICE Endex. Onderhavig voorstel richt zich vooral op het bestrijden van ongewenst balanceringsgedrag. Natuurlijk zal GTS na de implementatie van dit codewijzigingsvoorstel het gedrag van erkende PV'ers blijven monitoren alsmede de ontwikkeling van de aangeboden volumes (evt. in samenspraak met ACM en ICE Endex).

Met de implementatie van dit codewijzigingsvoorstel wordt verwacht dat het ongewenste balanceringsgedrag significant minder vaak zal optreden en dus dat het aantal balanceringsacties waarbij het SBS in de oranje zone staat minder vaak zal voorkomen. Immers bij de meeste afroepen in de oranje zone is de onbalans niet ontstaan door fysieke verstoringen maar door ongewenst balanceringsgedrag.

Bij het afroepen van het fysieke Nexthour product blijven genoeg erkende PV'ers over om het door GTS gevraagde volume te leveren via de beurs van ICE Endex. Hierbij geeft het vooraf vaststellen van het product (zie boven) naar verwachting ook extra aanbod.

Mochten deze verwachtingen niet uitkomen dan zullen de gezamenlijke netbeheerders een aanvullend codewijzigingsvoorstel indienen.

e) Alternatieve redenering met betrekking tot ongewenst balanceergedrag (voorgesteld artikel 4.1.4.7)

Tijdens de markt sessie van GTS op 21 september 2021 was er nog sprake van een andere POS regel in lid 4: onbalans moet stijgen: $POS(T) > POS(T-1)$ (in absolute zin).

Uit nadere analyse door GTS is gebleken dat die regel onvoldoende onderscheidend is. De nu voorgestelde POS regel in artikel 4.1.4.7 lid 4 onder b. geeft een betere beschrijving van balanceringsgedrag dat door GTS als ongewenst wordt beschouwd (tezamen met de overige in artikel 4.1.4.7 genoemde omstandigheden).

Consequenties van het voorstel voor aangeslotenen en eventuele andere betrokkenen

Het voorstel heeft alleen consequenties voor erkende PV'ers die ongewenst balanceringsgedrag vertonen. Indien er fysieke uitval plaatsvindt kan dit een grond voor coulance zijn, tenzij erkende PV'er zijn onbalans in stand houdt of heel langzaam weer terugbrengt naar een niveau van onder de 15%. Kortom de basis van 24/7 monitoring en bijsturen moet op orde zijn.

Het voorstel heeft geen consequenties voor direct aangeslotenen met een LL licentie. Zij hebben immers hun programmaverantwoordelijkheid (en daarmee in feite ook hun balanceringsverantwoordelijkheid) overgedragen aan een erkende PV'er.

Samenhang met andere codewijzigingsdossiers

Er is geen inhoudelijke samenhang met andere codewijzigingsdossiers.

Toetsing aan artikel 12f van de Gaswet

Dit voorstel voldoet aan de vereisten uit artikel 12f van de Gaswet, omdat het voorstel bijdraagt aan de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers (art. 12f lid 1 sub d.) en het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt (art. 12f lid 1 sub f.).

Kenmerk
BR-2021-1862

Datum
[datum]

Gevolgte procedure

Op 1 juli 2021 en 21 september 2021 zijn door GTS marktsessies georganiseerd, waarin het probleem is toegelicht en mogelijke oplossingen zijn besproken. De marktpartijen hebben tevens suggesties aangedragen. Dat heeft geleid tot onderhavig voorstel. Het voorstel tot codewijziging is op 25 november 2021 door de Taakgroep Regulering van Netbeheer Nederland vastgesteld als voorstel van de gezamenlijke netbeheerders zoals bedoeld in artikel 12f van de Gaswet .

Het overleg met de representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, zoals bedoeld in artikel 12d van de Gaswet heeft plaatsgevonden in een vergadering van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten (Gen), gehouden op 16 december 2021. Het op dit voorstel betrekking hebbende deel van het verslag van deze bijeenkomst is opgenomen in bijlage 3 bij deze brief.

Naar aanleiding van de bespreking in het Gen is het voorstel [wel/niet] gewijzigd.

Besluitvorming en inwerkingtreding

Gezien de inhoud van het voorstel is geen specifieke inwerkingtredingsdatum vereist. Het is echter van belang dat erkende programmaverantwoordelijken en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet voldoende tijd hebben om hun operationele procedures en IT-systemen op de voorgestelde wijziging aan te passen. Daarom wordt aangedrongen op een daarvoor geschikte periode tussen vaststelling van het besluit door ACM en de inwerkingtredingsdatum ervan. GTS zal in de periode dat een eventueel concept besluit aan de orde is ACM melden wat voor GTS haalbaar is.

GTS zal, enige tijd nadat de wijzigingen voortkomend uit het besluit zijn geïmplementeerd, een evaluatie uitvoeren met daarin een analyse van de effectiviteit van de maatregelen.

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op het voorstel. U kunt daartoe contact opnemen met mevrouw Saskia Fikkers van Gasunie Transport Services B.V. (s.m.n.fikkers@gastransport.nl) of de heer Auke Jongbloed van ons bureau (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

Dick Weiffenbach
directeur

Kenmerk
BR-2021-1862

Datum
[Datum]

Bijlage 1

Artikel 4.1.4.7

1)

Een erkend programmaverantwoordelijke mag geen ongewenst balanceringsgedrag vertonen. Van ongewenst balanceringsgedrag is sprake indien op enig uur:

- a) het systeem balans signaal zich buiten de donkergroene zone bevindt;
- b) het portfolio onbalans signaal van een erkende programmaverantwoordelijke dezelfde richting als het systeem balans signaal heeft; dat betekent dat beide signalen een tekortsituatie aangeven of beide signalen een overschotsituatie aangeven.
- c) de absolute waarde van het portfolio onbalans signaal van het betreffende portfolio groter is dan 15% van de grenswaarde van de donkergroene zone; en
- d) er sprake is van minstens één van de volgende omstandigheden:
 - a. het betreffende portfolio wordt vooral via TTF gebalanceerd. Dat is het geval indien:
 - i. de absolute waarde van de TTF near-real-time allocaties in de portfolio is groter dan de som van alle near-real-time entry en exit allocaties in de portfolio (in absolute zin) op netwerkpunten waar het gas fysiek stroomt;
 - ii. het portfolio heeft geen near-real-time allocatie op netwerkpunten waar het gas fysiek het netwerk wordt ingevoed; of.
 - iii. het portfolio heeft geen near-real-time allocatie op netwerkpunten waar het gas fysiek aan het netwerk wordt onttrokken.
 - of
 - b. de portfolio onbalans van het betreffende portfolio is groter dan de portfolio omvang op dat betreffende uur. Dat is het geval indien de absolute waarde van het portfolio onbalans signaal groter is dan de som van de TTF near-real-time allocaties en alle near-real-time entry en exit allocaties in de portfolio (in absolute zin) op netwerkpunten waar het gas fysiek stroomt op dat betreffende uur.

2)

Indien een erkende programmaverantwoordelijke ongewenst balanceringsgedrag vertoont overeenkomstig het eerste lid, dan verhoogt de netbeheerder van het landelijk gastransportnet het voor de desbetreffende erkende programmaverantwoordelijke geldende heffingspercentage met 10%, of stelt dit op 10% indien voor de desbetreffende erkende programmaverantwoordelijke nog geen heffingspercentage geldt.

3)

Indien een erkende programmaverantwoordelijke bij tien opeenvolgende balanceringsacties geen ongewenst balanceringsgedrag overeenkomstig het eerste lid heeft getoond, wordt het voor de desbetreffende erkende programmaverantwoordelijke geldende heffingspercentage daarna verlaagd met 10% tot een minimum van 0%. Voor elke volgende verlaging van het heffingspercentage met 10% zijn daarna elke keer opnieuw tien opeenvolgende balanceringsacties nodig waarin de erkende programmaverantwoordelijke geen ongewenst balanceringsgedrag heeft vertoond

Kenmerk
BR-2021-1862

Datum
[Datum]

4)

Indien het heffingspercentage voor een erkende programmaverantwoordelijke ongelijk is aan nul dan wordt een heffing in rekening gebracht bij elke balanceringsactie, waar de desbetreffende erkende programmaverantwoordelijke volgens 4.1.4.2 of 4.1.4.3 bij betrokken is, die gelijk is aan het heffingspercentage maal de absolute waarde van het bedrag dat volgt uit artikel 4.1.4.2 of uit artikel 4.1.4.3,

5)

De heffingen zullen op een inzichtelijke manier door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden gefactureerd.

4.1.4.8

1)

Indien op enig moment de erkende programmaverantwoordelijk substantieel ongewenst balanceringsgedrag vertoont, dan voldoet de programmaverantwoordelijke niet langer aan de voorwaarde zoals bedoeld in artikel 3.2.0, onderdeel c van de Transportcode LNB en kan intrekking van de erkenning op grond van artikel 3.3.2 onverwijld volgen.

2)

Een erkende programmaverantwoordelijk vertoont substantieel ongewenst balanceergedrag bedoeld in het eerste lid indien:

- a. het voor de betreffende erkende programmaverantwoordelijke geldende heffingspercentage minstens 50% is, of;
- b. het voor de betreffende erkende programmaverantwoordelijke geldende heffingspercentage langer dan zes maanden minstens 10% is en er voldoende balanceringsacties in die periode zijn geweest om het heffingspercentage maximaal te verkleinen, of;
- c. het voor de betreffende erkende programmaverantwoordelijke geldende heffingspercentage minstens drie keer in een periode van zes maanden 10% is geworden na 0% te zijn geweest. .

3)

Indien de netbeheerder van het landelijk gastransportnet overgaat tot het intrekken van de erkenning dan zal zij daar aan voorafgaand, zo spoedig mogelijk alle erkende programmaverantwoordelijken, alle leveranciers en ACM informeren.

Artikel 4.1.8

1. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet brengt per kalenderjaar een neutraliteitsheffing, conform hoofdstuk VII van de NC-BAL, in rekening bij de netgebruikers in de zin van artikel 2, vijfde lid NC-BAL.
2. De neutraliteitsheffing bestaat uit de som van:
 - a. het saldo zoals dat is vastgesteld conform artikel 4.1.4.5, derde lid

Kenmerk

BR-2021-1862

Datum

[Datum]

- b. het saldo zoals dat is vastgesteld conform artikel 4.1.4.6, vierde lid
 - c. opbrengsten uit de einde dag verrekening volgens artikel 4.1.7
 - d. verliezen als gevolg van wanbetaling zoals bedoeld in artikel 31 van de NC-BAL gecorrigeerd met eventuele nagekomen opbrengsten.
 - e. **Opbrengsten uit de heffing zoals gedefinieerd in artikel. 4.1.4.7.**
- 3. De neutraliteitsheffing over een kalenderjaar wordt in beginsel in kalenderjaar t+2 in rekening gebracht bij de netgebruikers conform dezelfde methodologie als de capaciteitsgebaseerde entry- en exittarieven, zoals die is vastgelegd in artikel 3.2.1.1 tot en met 3.2.3.10 van de Tarievenscode gas. Hierbij worden de in artikel 3.2.2.2 en 3.2.2.4 van de Tarievenscode gas gebruikte toegestane inkomsten (TI) vervangen door de hoogte van de neutraliteitsheffing.
 - 4. Op de factuur waarmee de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de neutraliteitsheffing in rekening brengt, worden de onderdelen zoals beschreven in het tweede lid en de gecontracteerde capaciteit gespecificeerd.
 - 5. Voordat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de neutraliteitsheffing in rekening brengt, zendt hij de voorgenomen heffing inclusief de specificatie beschreven in het vierde lid ter informatie aan de ACM.

4.1.4.3. Acties met betrekking tot balanshandhaving in een overschotsituatie

De hoeveelheid gas die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verkoopt conform 4.1.4.1 koopt de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in het uur van levering of afname tegen de WDM-transactieprijs ~~zoals bedoeld 4.1.5.1~~ van de onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijke(n) naar rato van de waarde van hun portfolio onbalans signaal die betrekking heeft op het begin van het uur van de WDM-transactie. Dit heeft invloed op het portfolio onbalans signaal in het uur van levering of afname van dit gas.

Kenmerk
BR-2021-1862

Datum
[Datum]

Bijlage Uitvoeringsaspecten

Hieronder volgt het overzicht van de fysieke netwerkpunten:

Input near real-time allocaties	Entry	Exit
Entry Production	✓	
Exit Production		✓
Entry Export-import	✓	
Exit Export-import		✓
Entry Storage	✓	
Exit Storage		✓
Entry RNB	✓	
Exit RNB		✓
Entry PNB	✓	
Exit PNB		✓
Exit Industry		✓

Hieronder de toewijzing van een aantal bijzondere punten:

Input near real-time allocaties	Fysieke Entry	Fysieke Exit	TTF	Out of scope
Balancing causer (gas na balancing action)				✓
TTF-B supply			✓	
TTF-B receiving			✓	
Virtual feeding LDC (fysieke invoeding vanuit RNB)	✓			
Peak supply	✓			
TTF			✓	
Entry Bacton via Trading Zone	✓			
Exit Bacton via Trading Zone		✓		

Bijlage 3 Verslag GEN d.d. 16/12/2021

Kenmerk
BR-2021-1862

Datum
[Datum]

[Verslag invoegen]